

DGV, Health en homeopathie

Ad van Dongen, apotheekhoudend huisarts

In het Actieblad van juli 2002 las ik onder de titel Misbaksel (2) dat de Stichting Doelmatige Geneesmiddelen Voorziening (DGV) het gebruik van homeopathische middelen rechtvaardigt in een brochure waarin het volgende geschreven staat: 'een homeopathische behandeling kan de pijn bij kanker en het algehele gevoel van ziek-zijn verlichten'.

In 2000 had ik met dezelfde DGV ook al een conflict over homeopathie. Dit ging over de tekst op pagina 5 van haar brochure 'Verslik u niet' waarin (nog) staat: 'Geneesmiddel of gezondheidsproduct? In Nederland wordt een middel pas als geneesmiddel erkend als de overheid het heeft goedgekeurd en geregistreerd. Deze goedkeuring en registratie vinden pas plaats als de fabrikant heeft aangetoond dat het geneesmiddel werkt voor een ziekte of aandoening en veilig is.' Mijn kritiek op deze aperte onjuistheid werd in eerste instantie niet gehonoreerd. *Evidence-based medicine* telde bij de voorlichting van het publiek blijkbaar niet mee. Het antwoord van DGV was: 'Naar aanleiding van uw reactie hebben wij in samenwerking met de afdeling communicatie van het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) het stukje herschreven. Hierbij is ook gelet op het begrijpelijk blijven van de tekst voor patiënten en consumenten. De nieuwe tekst voor de uitgave in april wordt dan: "Deze goedkeuring en registratie vinden pas plaats als de fabrikant heeft aangetoond dat het geneesmiddel werkt voor een ziekte of aandoening en veilig is."'

Dus met medeweten van het CBG was de tekst niet wezenlijk veranderd! Natuurlijk nam ik daarmee geen genoegen en na gesprekken, e-mails en de aankondiging van een ingezonden brief in *Medisch Contact* over misleidende voorlichting, kwam er toch een erratum in de vorm van een inlegvel in de brochure 'Verslik u niet' nota bene onder de titel 'Kritisch kijken naar reclame'. Dat 'kritisch kijken' gold kennelijk niet de eigen tekst. De bijgesloten rectificatie luidde: 'Voor gewone reguliere geneesmiddelen eist het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen dat de werking aangetoond is. Voor homeopathische middelen geldt deze voorwaarde niet om geregistreerd te worden. De voorwaarde van veiligheid bij gebruik geldt voor beide soorten'.

In het tijdschrift *Health*, nummer 5, september/oktober 2002 van Achmea trof ik een artikel aan over homeopathie. Op een opvallend gele ondergrond wordt daar beweerd dat homeopathische geneesmiddelen aan dezelfde eisen moeten vol-

doen als reguliere geneesmiddelen. Het CBG en de naam van Sjoerd van Andel, als woordvoerder van het CBG worden genoemd als mede allerlei organisaties op het gebied van de homeopathie, terwijl in ieder geval de eerste twee heel goed weten dat de bequering fout, misleidend en een vorm van volksverlakkerij is. In *Health*, nummer 6, is in de rubriek Reacties naar aanleiding van mijn protest vermeld dat er in nummer 5 onjuistheden voorkomen en deze worden duidelijk genoemd. De gele ondergrond ontbrak echter. Ook kreeg ik geen antwoord op de vraag van wie de foute informatie afkomstig was. Het CBG heeft zelf voor verwarring gezorgd door registratie tot een verzamelbegrip te maken van drie soorten registraties. Leken denken daardoor dat registratie altijd garant staat voor werkzaamheid en journalisten, medewerkers van CBG, DGV en homeopathische belangenverenigingen wijzen niet op dit essentiële verschil tussen reguliere en homeopathische middelen. Er zijn drie vormen van registratie:

1. registratie van reguliere geneesmiddelen: deze geneesmiddelen moeten voldoen aan eisen van kwaliteit en veiligheid, maar ook moet bewezen zijn via uitgebreide onderzoeken in laboratoria, bij dieren en mensen, dat zij werkzaam zijn bij bepaalde ziektebeelden;
2. registratie van homeopathische middelen zonder indicatie: als zij aangemeld worden en aan kwaliteits- en veiligheids-eisen voldoen, volgt registratie, dus aanmelding = registratie;
3. registratie van homeopathische middelen met indicatie (aangeraden bij bepaalde kwalen): het is aannemelijk dat het product voor de desbetreffende indicatie is toe te passen. Maar zelfs aannemelijk maken schijnt knap lastig te zijn, want tot dusverre zijn er nog maar enkele producten op deze wijze 'geregistreerd'.

De opvatting dat registratie van een homeopathisch middel ook betekent dat de werkzaamheid wetenschappelijk is aangetoond, werd al of niet moedwillig uitgedragen door DGV en Achmea en niet gecorrigeerd door het CBG. Het blijft zaak om zulke voorlichting goed in de gaten te houden en te corrigeren. ●